

PROJEKT

**Zarządzenie
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu**

z dniar.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Masyw Chełmca PLH020057

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, 1688, 1936) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Masyw Chełmca PLH020057 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r., poz. 1892):

- 1) załącznik nr 1 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 2) załącznik nr 3 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia,
- 3) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.
- 4) załącznik nr 5 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Opis granic obszaru Natura 2000 Masyw Chelmea PLH020057 w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992:

Lp.	X	Y
1	330193,23	304813,03
2	330176,90	304812,01
3	330155,47	304792,62
4	330134,04	304766,09
5	330123,83	304737,51
6	330123,83	304725,26
7	330130,98	304695,67
8	330137,10	304669,13
9	330094,24	304680,36
10	330031,98	304710,98
11	329900,33	304816,09
12	329899,51	304894,44
13	329714,24	304793,45
14	329619,76	304746,02
15	329519,78	304632,39
16	329433,42	304555,13
17	329369,47	304587,72
18	329338,15	304618,57
19	329249,89	304705,54
20	329221,45	304788,48
21	329193,02	304828,83
22	329165,27	304891,45
23	329088,01	304927,81
24	328978,93	304955,08

25	328887,64	304982,94
26	328775,56	304953,61
27	328717,62	304929,68
28	328673,20	304875,69
29	328595,28	304844,27
30	328536,29	304827,67
31	328494,62	304844,12
32	328438,09	304891,45
33	328333,56	305055,07
34	328283,56	305200,51
35	328247,20	305268,68
36	328238,11	305305,04
37	328197,21	305232,32
38	328138,12	305173,24
39	328065,41	305177,78
40	327947,24	305223,23
41	327838,16	305277,77
42	327747,26	305327,76
43	327665,45	305382,30
44	327582,97	305442,55
45	327511,16	305501,53
46	327485,07	305433,16
47	327488,71	305372,57
48	327502,54	305308,98
49	327520,69	305257,85

50	327497,29	305186,87
51	327465,48	305091,43
52	327442,75	305000,53
53	327383,67	304932,36
54	327320,04	304873,27
55	327197,33	304809,64
56	327079,16	304727,84
57	327006,44	304696,02
58	326929,18	304673,30
59	326831,61	304670,35
60	326843,51	304680,96
61	326845,33	304682,60
62	326794,90	304698,54
63	326764,93	304718,19
64	326751,08	304726,73
65	326747,59	304729,69
66	326747,48	304728,96
67	326738,50	304734,50
68	326740,84	304708,66
69	326737,11	304681,69
70	326734,71	304674,97
71	326690,44	304675,06
72	326696,96	304722,14
73	326649,91	304715,71
74	326618,36	304707,02

75	326611,02	304707,02
76	326597,49	304712,44
77	326595,00	304713,44
78	326585,83	304717,13
79	326551,71	304707,02
80	326538,53	304707,02
81	326536,57	304702,53
82	326534,68	304701,97
83	326532,58	304701,35
84	326531,75	304691,53
85	326523,43	304672,50
86	326473,07	304654,50
87	326431,23	304639,85
88	326417,13	304627,59
89	326408,29	304612,59
90	326364,45	304564,15
91	326344,52	304543,70
92	326314,65	304517,56
93	326313,08	304516,19
94	326289,62	304495,67
95	326283,96	304490,11
96	326270,39	304476,77
97	326234,02	304445,51
98	326205,38	304422,88
99	326183,18	304413,61

100	326167,78	304406,47
101	326145,24	304396,03
102	326101,61	304378,02
103	326093,26	304374,57
104	326091,30	304373,76
105	326079,78	304369,00
106	326027,85	304347,55
107	325870,64	304290,25
108	325770,94	304223,78
109	325701,91	304175,20
110	325638,00	304080,61
111	325607,32	303937,45
112	325612,43	303855,64
113	325622,66	303801,95
114	325645,67	303781,50
115	325666,12	303709,92
116	325684,01	303684,35
117	325714,69	303648,56
118	325732,59	303569,31
119	325750,48	303518,18
120	325801,61	303438,93
121	325783,72	303369,90
122	325781,16	303270,20
123	325778,61	303180,72
124	325730,03	303142,37
125	325696,80	303129,59
126	325650,78	303132,15
127	325609,88	303137,26
128	325576,64	303124,48
129	325556,19	303088,69

130	325520,40	303022,22
131	325497,39	302986,42
132	325402,80	302960,86
133	325349,11	302945,52
134	325320,99	302927,63
135	325364,45	302902,06
136	325420,69	302871,38
137	325469,27	302820,25
138	325522,95	302758,90
139	325574,08	302700,10
140	325574,08	302659,19
141	325543,41	302620,84
142	325507,62	302528,81
143	325474,38	302416,32
144	325466,71	302329,40
145	325461,60	302245,04
146	325459,04	302201,58
147	325614,99	302168,34
148	325719,81	302135,11
149	325845,08	302083,98
150	325902,03	302028,16
151	326020,20	302000,89
152	326138,36	301959,99
153	326256,53	301923,63
154	326379,24	301878,18
155	326501,96	301855,45
156	326629,21	301828,18
157	326779,20	301846,36
158	326870,09	301864,54
159	326942,81	301814,55

160	326983,72	301750,92
161	327038,26	301714,56
162	327106,43	301719,11
163	327183,69	301746,37
164	327251,87	301787,28
165	327338,22	301800,91
166	327410,94	301837,27
167	327465,48	301810,00
168	327474,57	301705,47
169	327483,66	301641,84
170	327515,47	301560,03
171	327551,83	301510,04
172	327620,00	301446,41
173	327683,63	301419,14
174	327742,72	301341,88
175	327879,06	301305,52
176	328006,32	301323,70
177	328101,76	301341,88
178	328179,03	301355,51
179	328224,48	301346,42
180	328288,11	301355,51
181	328379,00	301350,97
182	328524,44	301273,70
183	328597,16	301260,07
184	328633,52	301237,34
185	328692,60	301196,44
186	328742,60	301141,90
187	328774,41	301305,52
188	328810,77	301446,41
189	328847,13	301555,49

190	328910,76	301660,02
191	328978,93	301705,47
192	329028,93	301764,55
193	329033,47	301878,18
194	329078,92	302019,07
195	329169,82	302087,24
196	329292,53	302046,34
197	329410,70	302073,61
198	329487,96	302069,06
199	329565,23	302087,24
200	329678,85	302169,05
201	329778,84	302255,40
202	329828,83	302309,94
203	329923,19	302399,02
204	330051,53	302446,29
205	330128,79	302514,46
206	330169,70	302632,63
207	330183,33	302746,25
208	330165,15	302841,70
209	330165,15	302932,60
210	330178,79	303059,85
211	330178,79	303123,48
212	330192,42	303187,11
213	330237,87	303264,37
214	330283,32	303409,81
215	330346,95	303568,88
216	330424,21	303673,42
217	330506,02	303755,22
218	330574,20	303900,66
219	330633,28	304032,46

220	330665,09	304127,91
221	330701,45	304241,53
222	330765,08	304327,88
223	330765,50	304501,78
224	330678,73	304591,49

225	330637,82	304691,48
226	330628,73	304786,92
227	330538,97	304826,81
228	330487,15	304771,19
229	330437,14	304701,79

230	330404,49	304694,65
231	330383,05	304686,48
232	330360,60	304683,42
233	330326,92	304694,65
234	330304,47	304723,22

235	330271,46	304759,65
236	330245,28	304788,54
237	330193,23	304813,03

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Przedmiot ochrony	Zagrożenia	Opis zagrożenia
*6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	<u>Zagrożenia istniejące:</u> X Brak zagrożeń i nacisków <u>Zagrożenia potencjalne:</u> X Brak zagrożeń i nacisków	Nie dotyczy (przedmiot ochrony występuje w stopniu niereprezentatywnym).
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	<u>Zagrożenia istniejące:</u> A03.03 Zaniechanie / brak koszenia	Łąki położone są w większości w trudnych do utrzymania miejscach - na stoku, nierównym terenie. Brak użytkowania prowadzi do sukcesji naturalnej.
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> E01.03 Zabudowa rozproszona	Przeznaczanie działek z siedliskiem pod zabudowę.
8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	<u>Zagrożenia istniejące:</u> K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Na części stanowisk w siedlisko wkraczają krzewy i drzewa zmieniając skład gatunkowy.
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe	Planowane jest wznowienie przejazdu pociągów na dawno nieużywanej trasie kolei. Wiążący się z tym remont trasy kolejowej przeprowadzony w niewłaściwy sposób może spowodować zniszczenie siedliska.
	D01.02 Drogi, autostrady	Planowana obwodnica Szczawna Zdroju może przecinać lub przebiegać w pobliżu siedliska.
8230 Pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsidion thalianae</i>)	<u>Zagrożenia istniejące:</u> A03.03 Zaniechanie / brak koszenia	Na części łąk sąsiadujących z siedliskiem z uwagi na brak wypasu i koszenia obecny jest podrost drzew, które ocieniają stanowisko muraw.
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> X Brak zagrożeń i nacisków	W trakcie prac terenowych nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla siedliska.

9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	<u>Zagrożenia istniejące:</u> J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska I01 Obce gatunki inwazyjne	Na części płatów jest zbyt mały udział martwego drewna. W obrębie siedliska występuje gatunek inwazyjny obcego pochodzenia - niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> (zagrożenie praktycznie niemożliwe do wyeliminowania z uwagi na biologię i powszechność występowania gatunku).
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> X Brak zagrożeń i nacisków	W trakcie prac terenowych nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla siedliska.
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	<u>Zagrożenia istniejące:</u> X Brak zagrożeń	W trakcie prac terenowych nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń istniejących i potencjalnych dla siedliska.
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> X Brak zagrożeń	
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	<u>Zagrożenia istniejące:</u> I01 Obce gatunki inwazyjne	W obrębie siedliska występuje gatunek inwazyjny obcego pochodzenia - niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> (zagrożenie praktycznie niemożliwe do wyeliminowania z uwagi na biologię i powszechność występowania gatunku).
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne	Ponieważ na Chełmcu panują korzystne warunki klimatyczne, istnieje ryzyko wybudowania tras narciarstwa zjazdowego oraz wyciągu na jego północnych stokach, jak również punktów poboru wody do naśnieżania oraz parkingu.
*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	<u>Zagrożenia istniejące:</u> J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Na jednym z płatów siedliska występuje świerk. Dodatkowo w Obszarze obserwuje się nasiloną chorobę zamierania jesionu, co w niektórych lokalizacjach może doprowadzić do przerwania zwarcia i zniekształcenia składu gatunkowego.
	I01 Obce gatunki inwazyjne	W jednym z płatów stwierdzono występowanie rdestowca ostrokończystego <i>Reynoutria japonica</i>

	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne	Ponieważ na Chełmcu panują korzystne warunki klimatyczne, istnieje ryzyko wybudowania tras narciarstwa zjazdowego oraz wyciągu na jego północnych stokach jak również punktów poboru wody do naśnieżania oraz parkingu, co mogłoby zagrozić płatom położonym na północy obszaru.
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1318 Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> , 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> , 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	<u>Zagrożenia istniejące:</u> G01.04 Turystyka górską, wspinaczka, speleologia G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji uprawiane w plenerze G05.04 Wandalizm	Zwiększona penetracja Obszaru, w tym sztolni stanowiącej zimowisko nietoperzy powoduje niepokojenie nietoperzy w okresie hibernacji, a w skrajnych przypadkach śmierć osobników. Może dochodzić także do rozpalania ognia wewnątrz zimowiska i niszczenia zabezpieczeń zimowiska. Aktywne formy wypoczynku związane z jazdą na motocyklach lub quadach powodują pogorszenie stanu zarówno siedlisk, jak i populacji w wyniku np. hałasu. Ponadto tworzenie w Obszarze lub bezpośrednim sąsiedztwie zimowiska miejsc biwakowych powoduje pogorszenie stanu zarówno siedlisk, jak i populacji w wyniku zwiększonej penetracji Obszaru (zadeptywanie, płoszenie, palenie ognisk w okolicach wlotów do sztolni). Obie formy aktywności są nielegalne, a ich zwalczaniem zajmują się odpowiednie służby. Niszczenie zabezpieczeń obiektu powoduje pogorszenie warunków zimowania nietoperzy.
	<u>Zagrożenia potencjalne:</u> D01.02 Drogi, autostrady A10.01 Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo	Rozbudowa sieci transportowej może powodować zwiększoną śmiertelność wśród osobników migrujących do lub z zimowiska oraz godowiska, fragmentację tras przelotów oraz żerowisk oraz powstanie bariery ekologicznej. Redukcja liniowych elementów krajobrazu stanowiących korytarze ekologiczne, wzdłuż których przemieszczają się nietoperze między kryjówkami letnimi/dziennymi a zimowiskiem. Usuwanie martwych i umierających drzew, wśród których nietoperze znajdują dla siebie schronienia. Bezpośrednia redukcja liczebności nietoperzy, powodowanie stresu.

	<p>D02.01 Linie energetyczne i telefoniczne</p> <p>L05 Zapadnięcie się terenu, osuwisko</p> <p>K03.03 Zawleczenie choroby</p>	<p>Fragmentacja tras przelotów oraz żerowisk poprzez budowę liniowych elementów przesyłowych oraz farm wiatrowych. Lokalizacja farm wiatrowych w promieniu 3 km od sztolni może powodować zwiększoną śmiertelność wśród osobników migrujących do lub z zimowiska.</p> <p>Zagrożenie związane z zawaleniem się stropu sztolni prowadzące do zniszczenia bądź zmniejszenia powierzchni stanowiska i zmniejszenia liczebności populacji. Nawet częściowe zasypanie otworu może spowodować znaczną zmianę mikroklimatu skutkującą opuszczeniem stanowiska.</p> <p>Spadek liczebności populacji np. w wyniku zarażania się osobników licznie zimujących w jednym obiekcie. W przypadku nocka dużego obecność w populacji grzyba <i>Geomyces destructans</i>, który może potencjalnie powodować śmierć osobników i zmniejszenie liczebności populacji.</p>
--	---	--

Cele działań ochronnych.

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Nie dotyczy (przedmiot ochrony występuje w stopniu niereprezentatywnym).
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Zachowanie i poprawa stanu siedliska do stanu FV.
8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	Utrzymanie siedliska w stanie niepogorszonym (co najmniej U1).
8230 Pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsidion thalianae</i>)	Poprawa stanu siedliska do stanu co najmniej U1.
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym (co najmniej U1) oraz poprawa struktury i funkcji siedliska poprzez zwiększanie zasobów martwego drewna.
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Zachowanie siedliska we właściwym stanie ochrony (FV).
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	Utrzymanie siedliska w stanie niepogorszonym (co najmniej U1).
*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym (co najmniej U1) oraz poprawa struktury i funkcji siedliska (głównie w zakresie wskaźników: gatunki obce geograficznie i ekologicznie w drzewostanie)
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1318 Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> , 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> , 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Zapewnienie bezpieczeństwa w zimowisku; Utrzymanie siedlisk nietoperzy we właściwym stanie ochrony (FV); Uzupełnienie stanu wiedzy o stanie populacji i siedliskach gatunków w Obszarze.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	<p>Działania obligatoryjne</p> <p>Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych.</p> <p>Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.</p>	<p>Działki nr: 285, 286 obręb Jabłów gmina Stare Bogaczowice Działki nr: 1, 10, 13, 7/4, 7/3, 48, 49/3, 50, 53, 59, 60, 61, 62/2, 68 obręb Nowy Lubominek; Działki nr: 82/3, 84/1, 133/3, 139, 141/2, 141/5, 149/2, 150/1, 126/6, 149/2, 241, 101, 102, 103, 113/4, 114/2, 117, 89 obręb Lubomin gmina Stare Bogaczowice; Działki nr: 276/3, 278, 279/5, 280/2, 285, 287/6, 294/4, 294/5, 294/7, 295, 296/1, 298, 300/1, 301, 302 obręb Struga gmina Stare Bogaczowice; Działki nr: 536, 538/4 obręb nr 2 gmina Szczawno Zdrój; Działki nr: 374, 378/4, 383, 386, 390, 403, 404, 406, 407 obręb nr 2 Gorce; Działki nr: 140/2, 725, 726, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 735, 737 obręb nr 3 Boguszów, gmina Boguszów Gorce; Działki nr: 11/174 obręb nr 3, gmina Szczawno Zdrój (oddział 174 b, d Nadleśnictwo Wałbrzych (łąka śródleśna))</p>	Właściciel lub posiadacz obszaru
Działania fakultatywne:			
	<p>Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego 6510.</p>	<p>Działki nr: 285, 286 obręb Jabłów gmina Stare Bogaczowice Działki nr: 1, 10, 13, 7/4, 7/3, 48, 49/3, 50, 53, 59, 60, 61, 62/2, 68 obręb Nowy Lubominek; Działki nr: 82/3, 84/1, 133/3, 139, 141/2, 141/5, 149/2, 150/1, 126/6, 149/2, 241, 101, 102, 103, 113/4, 114/2, 117, 89 obręb Lubomin gmina Stare Bogaczowice; Działki nr: 276/3, 278, 279/5, 280/2, 285, 287/6, 294/4, 294/5, 294/7, 295, 296/1, 298, 300/1, 301, 302 obręb Struga gmina Stare Bogaczowice;</p>	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości.

		Działki nr: 536, 538/4 obręb nr 2 gmina Szczawno Zdrój; Działki nr: 374, 378/4, 383, 386, 390, 403, 404, 406, 407 obręb nr 2 Gorce; Działki nr: 140/2, 725, 726, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 735, 737 obręb nr 3 Boguszów, gmina Boguszów Gorce; Działki nr: 11/174 obręb nr 3, gmina Szczawno Zdrój (oddział 174 b, d Nadleśnictwo Wałbrzych (łąka śródleśna))	
	Usunięcie nalotu drzew i krzewów.	Działki nr: 285, 286 obręb Jabłów gmina Stare Bogaczowice Działki nr: 82/3, 84/1 obręb Lubomin, gmina Stare Bogaczowice; Działki nr: 1, 10, 13, 7/4, 48, 49/3, 50, 53, 59, 60, 61, , 62/2, 68 obręb Nowy Lubominek; Działki nr: 536, 538/4 obręb nr 2, gmina Szczawno Zdrój (tylko na powierzchni łąkowej – nie ingerować w drzewa i krzewy nadrzeczne); Działki nr: 725, 726, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 735, 737, obręb nr 3 Boguszów, gmina Boguszów Gorce; Działki nr: 276/3, 278, 279/5, 280/2, 285, 287/6, 294/4, 294/5, 294/7, 295, 296/1, 298, 300/1, 301, 302 obręb Struga gmina Stare Bogaczowice	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości.
8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	Usunięcie drzew i krzewów wkraczających w siedlisko.	Na ścianach skalnych na trasie nieczynnej kolei, działki nr: 10/3 obręb nr 16 Biały Kamień gmina Wałbrzych, 7 obręb nr 3 gmina Szczawno Zdrój, 59 obręb nr 2 gmina Szczawno Zdrój Działki nr 295, 296/1, 298 obręb Struga gmina Stare Bogaczowice	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
8230 Pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsidion thalianae</i>)	Usunięcie podrostu drzew i krzewów na nieużytkowanej, sąsiadującej z siedliskiem łące.	Na wychodniach skalnych wśród łąki świeżej działka nr 82/3 obręb Lubomin gmina Stare Bogaczowice	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości.

9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Utrzymanie obecnego sposobu gospodarowania w siedlisku. Pozostawianie wydzielającego się martwego drewna z wyjątkiem niezbędnych działań w ramach ochrony lasu oraz stanów zagrożenia dla życia i mienia.	Działki nr: 84/5, 79, 82/3, 84/11, 244, 245, 285, 289/10, 289/3, 289/4, 289/5, 289/6, 289/9, obręb Lubomin gmina Stare Bogaczowice Oddziały: 161 c, f, 165A h, i, k, l, m, n, o, 169 c, f, g, h, i, 170 a, b, c, d, i, 172 b, 173 b, c, d, f, g, h, 174 a, b, c, d, f, j, 176 c, d, f, j, 182 c, d, f, h, i, j, 183 a, b, c, d, 184 f, 185 m, 186 h, i, l, k, m, o, p, 187 a, b, c, d, f, g, h, i, 188 a, b, d, f, g, h, i, j, m, n, 189 a, b, c, d, f, 190 a, b, i, 191 g, h, 192 a, c, g, h, i, 193 a, b, c, d, f, g, h, i, 194 a, b, c, d, f, 195 b, 196 d, f, g, h, i Nadleśnictwo Wałbrzych	Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu, Nadleśnictwo Wałbrzych
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>).	Utrzymanie obecnego sposobu gospodarowania w siedlisku.	Oddziały: 181 b, f, 192 a, 187 g, h, i, 188 h, l, m, 195 b Nadleśnictwo Wałbrzych	Nadleśnictwo Wałbrzych
*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Stopniowe usuwanie drzew i krzewów gatunków obcych siedliskowo i geograficznie na etapie zaplanowanych prac gospodarczych.	Oddziały: 159 f, g, h, i, 160 a, b, c, d, 161 a, b, c, g, 162 b, c, d, 171 d, 172 a, 173 a Nadleśnictwo Wałbrzych	Nadleśnictwo Wałbrzych
	Stopniowe ograniczenie powierzchni występowania obcego gatunku rdestowca ostrokończystego, <i>Reynoutria japonica</i> .	Oddział 179 g, Nadleśnictwo Wałbrzych	Nadleśnictwo Wałbrzych
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	Utrzymanie gospodarki leśnej na obecnym poziomie - zachowanie odpowiedniej reprezentacji starodrzewu i dziuplastych drzew. Ograniczenie cięć rębnych w okresie od 1 czerwca do 15 lipca w drzewostanach liściastych.	Oddziały leśne: 159 f, g, h, i, 160 a, b, c, d, g, 161 c, f, 162 b, c, d, 164 a 165A h, i, k, l, m, n, o, 169 c, c, f, g, h, i, 170 a, b, c, d, i, 171 d, 172 a, b, 173 a, b, c, d, f, g, h, 174 a, b, c, d, f, j, 176 c, d, f, j, m, n, 177 a, b, d, f, 178 b, c, 179 b, f, g, h, 181 b, f, 182 c, d, f, g, h, i, j, 183 a, b, c, d, 184 f, 185 m, 186 h, i, l, 187 a, b, c, d, f, g, h, i, 188 a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, 189 a, b, c, d, f, 190 a, b, c, f, h, i, 191 a, b, g, h, 192 a, c, h, g, i, 193 a, b, c, d, f, g, h, i, 194 a, b, c, d, f, 195 a, b 196 d, f, g, h, i Nadleśnictwo Wałbrzych	Nadleśnictwo Wałbrzych
1318 Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> , 1324 Nocek duży	Konserwacja zabezpieczenia otworu zimowiska – wejścia do sztolni Gustaw – w miarę potrzeb, postawienie tablicy informującej o negatywnych skutkach	Sztolnia Gustaw	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, Nadleśnictwo Wałbrzych

<i>Myotis myotis</i>	eksploracji sztolni zimą.		
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Monitoring realizacji działań ochronnych w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO.	Wybrane płyty siedliska stanowiące 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Ocena stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką PMS (raz na 5 lat).		
8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	Kontrola realizacji działań ochronnych po ich wykonaniu.	Działki nr: 10/3 obręb nr 16 Biały Kamień gmina Wałbrzych, 7 obręb nr 3 gmina Szczawno Zdrój, 59 obręb nr 2 gmina Szczawno Zdrój, 295, 296/1, 298 obręb Struga gmina Stare Bogaczowice	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Ocena stanu zachowania siedliska według parametrów opracowanych w ramach PMS (w sezonie po wykonaniu działań ochronnych oraz w 4 i 8 roku obowiązywania PZO)		
8230 Pionierskie murawy na skałach krzemianowych (<i>Arabidopsidion thalianae</i>)	Monitoring realizacji działań ochronnych w 3 roku od obowiązywania PZO.	Na wychodniach skalnych wśród łąki świeżej Działka ewidencyjna 82/3 obręb Lubomin gmina Stare Bogaczowice	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Ocena stanu zachowania siedliska według parametrów opracowanych w ramach PMS (w sezonie po wykonaniu działań ochronnych oraz w 4 i 8 roku obowiązywania PZO)		
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Ocena stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką PMS jednokrotnie między 6-9 rokiem obowiązywania PZO.	Wybrane płyty siedliska stanowiące 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Ocena stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką PMS jednokrotnie między 6-9 rokiem obowiązywania PZO.	Wybrane płyty siedliska stanowiące 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
*9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio</i>	Ocena stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką PMS jednokrotnie między 6-9 rokiem obowiązywania PZO.	Wybrane płyty siedliska stanowiące 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

<i>plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>).			
*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Monitoring realizacji działań ochronnych w 6 i 9 roku obowiązywania PZO.	Oddziały: 159 f, g, h, i, 160 a, b, c, d, 161 a, b, c, g, 162 b, c, d, 171 d, 172 a, 173 a, 178 b, c, 179 b, f, g, h, 180 b, b Nadleśnictwo Wałbrzych	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Ocena stanu zachowania siedliska zgodnie z metodyką PMS jednokrotnie między 6-9 rokiem obowiązywania PZO.	Wybrane płyty siedliska stanowiące 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000.	
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1318 Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> , 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> , 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Monitoring liczebności nietoperzy zimujących w sztolni. Zimowe liczenia nietoperzy w sztolni – trzykrotnie w ciągu obowiązywania PZO w odstępach 2-3 letnich.	Sztolnia Gustaw	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
	Monitoring stanu zimowiska i jego otoczenia. Podczas kontroli należy sprawdzić zabezpieczenia obiektów i drożność wlotów dla nietoperzy – trzykrotnie w ciągu obowiązywania PZO w odstępach 2-3 letnich wraz z monitoringiem liczebności.	Sztolnia Gustaw	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony			
1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1318 Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> , 1323 Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> , 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Uzupełnienie wiedzy w zakresie letnich populacji gatunków nietoperzy w okresie obowiązywania PZO, badania należy przeprowadzić metodyką ekspercką, w oparciu o metodykę PMS.	Tereny leśne w obszarze.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

PROJEKT

Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia..... zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronny dla obszaru Natura 2000

Masyw Chelmcza PLH020057

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronny dla obszaru Natura Masyw Chelmcza PLH020057 zostało ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniu 8 kwietnia 2014 r. i ukazało się w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 11 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 1892). Powodem zmiany ww. zarządzenia są uchybienia wskazane w trybie kontroli aktów prawa miejscowego przez Ministra Środowiska, przesłane pismem znak: DP-074-67-37923/14/JJ z dnia 15 października 2014 r., uzasadniające zmianę we własnym zakresie oraz zmiany wynikające z ponownej analizy zapisów ww. zarządzenia.

Jedną z uwag Ministra Środowiska wskazywała na konieczność przeredagowania opisu zagrożeń (załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia) oraz celów działań ochronnych (załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia) w przypadku niewystępowania przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 lub jego niskiej reprezentatywności (nadanie kategorii D). W związku z powyższym dla siedliska *6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie) opis zagrożeń/ cel działań ochronnych zmieniono z „*Nie analizowano zagrożeń/celów dla siedliska z powodu planowanej aktualizacji Standardowego Formularza Danych w zakresie nadania siedlisku oceny D – nieznacząca*” na : „*Nie dotyczy (przedmiot ochrony występuje w stopniu niereprezentatywnym)*”.

Dla ww. siedliska usunięto również wskazywane działanie ochronne pn. „Propozycja aktualizacji SDF poprzez przygotowanie wniosku do GDOŚ w celu nadania siedlisku oceny D - nieistotna (...)”, gdyż wg Ministra Środowiska nie jest to działanie ochronne.

Ponadto wskazano, iż w załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 4) – w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii* i 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań, tj. podmioty prywatne. Podkreślono, iż co do zasady, nie można nakładać obowiązków na podmioty prywatne, ponieważ takie postanowienia wykraczają poza zakres przedmiotowy tego aktu prawnego. W związku z powyższym dla siedliska 8220 jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania ochronnego wskazano *organ sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000*, natomiast w przypadku siedliska 9110 z listy podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania ochronnego wykreślono „*właściciela lub użytkownika gruntu z siedliskiem*” pozostawiono właściwe Starostwo Powiatowe (z uwagi na fakt, iż jest to organ sporządzający uproszczone plany urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych) oraz Nadleśnictwo Wałbrzych (w odniesieniu do terenów znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych).

Jednocześnie po analizie całego zarządzenia postanowiono zmienić lub uzupełnić inne zapisy w zarządzeniu w następujący sposób:

- W załączniku nr 1 Opis granic obszaru Natura 2000 Masyw Chełmca PLH020057 w postaci współrzędnych punktów załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 – zmieniono zapis punktów załamania. Dane w załączniku do zarządzenia z dnia 8 kwietnia 2014 r. zostały zapisane w sposób niezgodny z układem współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 (geodezyjnym), co należało poprawić.
- W załączniku nr 3 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony (obecnie załącznik nr 2) - dla siedlisk 8230, 9110, 9130 uzupełniono opis zagrożenia potencjalnego dopisując, iż brak zagrożeń wynika z faktu, iż „w trakcie prac terenowych nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń”.
- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 4) - dla siedliska 6510 w działaniach obligatoryjnych w wyniku omyłki pisarskiej pominięty został trzeci rodzaj użytkowania tj. użytkowanie pastwiskowe. Działanie obligatoryjne otrzymuje brzmienie: „Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe trwałych użytków zielonych”, co dopuszcza możliwość trzech rodzajów użytkowania rolniczego.
- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 4) – dla siedliska *91E0 w wyniku omyłki pisarskiej podano niewłaściwą lokalizację działania ochronnego pn. „*Stopniowe ograniczenie powierzchni występowania obcego gatunku rdestowca ostrokończystego, Reynoutria japonica*”- oddział 179 b, natomiast winno być – 179g, co należało sprostować.
- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania (obecnie załącznik nr 4) – dla gatunków nietoperzy stanowiących przedmioty ochrony obszaru, tj. 1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*, 1324 Nocek duży *Myotis myotis* w działaniu ochronnym pod nazwą „Konservacja zabezpieczenia otworu zimowiska – wejścia do sztolni Gustaw - corocznie przed nadejściem zimy (...)” zmieniono termin konserwacji na „w miarę potrzeb”. Powyższe wynika z faktu, iż RDOŚ we Wrocławiu w 2014 r. zlecił naprawę i konserwację zabezpieczenia wlotu do sztolni Gustaw. W związku z powyższym ewentualna ponowna konserwacja zabezpieczenia będzie konieczna w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby. Istotnym jest, że przedmiotowa sztolnia stanowi obiekt badań ośrodków naukowych i organizacji pozarządowych (liczenie nietoperzy), w związku z czym tut. organ otrzymuje informacje nt. stwierdzanych w trakcie tych badań nieprawidłowości w zabezpieczeniu sztolni. Ponadto w ramach realizacji zapisów pzo prowadzony będzie monitoring stanu zimowiska, w tym stanu jego zabezpieczenia
- Dokonano również zmiany częstotliwości prowadzenia monitoringu liczebności nietoperzy zimujących w sztolni oraz monitoringu stanu zimowiska i jego otoczenia z „*dwa razy w ciągu sezonu*” na - „*trzykrotnie w ciągu obowiązywania PZO w odstępach 2-3 letnich wraz z monitoringiem liczebności*”. Wynika to z faktu, iż nietoperze od kilkunastu lat objęte są badaniami w ramach zimowego monitoringu nietoperzy, prowadzonego niezależnie przez różne instytucje naukowe i organizacje pozarządowe. Corocznie, w tym samym terminie (15.01-20.02) kontrolowana jest większość ważniejszych zimowisk nietoperzy na terenie Dolnego Śląska. Koncepcja monitoringu nietoperzy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (zwany dalej PMŚ) w zakresie zimowisk opiera się na corocznej kontroli liczebności nietoperzy w wytypowanych schronieniach oraz określaniu dostępności tych schronień, ich zabezpieczenia przed niepokojeniem oraz kontroli warunków

mikroklimatycznych panujących w tych zimowiskach. Te same wskaźniki będą oceniane w ramach monitoringu przedmiotu ochrony w trakcie obowiązywania pzo, jednakże w celu zbadania stanu zachowania populacji w obszarze i zaobserwowania trendu ewentualnych zmian (liczebności, stanu zachowania zimowiska) nie jest konieczne prowadzenie tego monitoringu corocznie. Należy przy tym zauważyć, że tut. organ będzie również pozyskiwał dane w tym zakresie z PMS oraz od jednostek naukowych i organizacji pozarządowych.

- W załączniku nr 5 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania w części Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych (obecnie załącznik nr 4) - dla siedlisk 9110, 9130, *9180, *91E0 zmieniono zapis dotyczący częstotliwości przeprowadzenia monitoringu stanu ochrony z „6 i 9 roku obowiązywania PZO na wybranych płatach siedliska stanowiących 5-10% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000, w każdym we wskazanych terminów inne”, na „jednokrotnie między 6-9 rokiem obowiązywania pzo na wybranych płatach siedliska stanowiących 5-10 % powierzchni siedliska w obszarze”. Powyższe wynika z faktu, iż zdecydowana większość płatów siedlisk leśnych zlokalizowana jest na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe, dla których obowiązują Plany Urządzenia Lasu, które określają sposób gospodarowania w poszczególnych wydzieleniach, w tym w wydzieleniach w obrębie których występują siedliska przyrodnicze na okres 10 lat. Plany te podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, która obejmuje m.in. uzyskanie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie wpływu planowanych działań na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, iż zmiany w siedliskach leśnych zachodzą powoli, zgodnie z planową gospodarką leśną, która dodatkowo weryfikowana jest pod kątem jej wpływu na środowisko przyrodnicze - jednorazowy monitoring jest wystarczający, aby zweryfikować realizację pzo w odniesieniu do siedlisk leśnych oraz zaobserwować ewentualne zmiany zachodzące w siedlisku.

Ustanowienie zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronny dla obszaru Natura Masyw Chełmca PLH020057 poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 22 września 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 16 września 2015 r. o zamiarze przystąpienia do opracowania projektów zmian zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla 42 obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla przedmiotowego Obszaru. Obwieszczenie zostało również przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Miasta w Boguszowie-Gorcach gdzie wisiało w dniach 25.09.2015 – 16.10.2015 r., Urzędu Gminy Stare Bogaczowice, Urzędu Miasta w Wałbrzychu, Urzędu Miasta w Szczawnie Zdroju i Starostwie Powiatowym w Wałbrzychu gdzie wisiało w dniach 22.09.2015-13.10.2015 r.